

Barkin Annelik Fonksiyonu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Barkin Annelik Fonksiyonu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17252>

Özet

Barkin Annelik Fonksiyonu Ölçeği, annelerin doğum sonrası dönemde yaşadıkları anneliğe uyum ve fonksiyonel yeterlilik düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik ölçektir. Bu ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması, Ruveyde Aydın tarafından 2016 yılında gerçekleştirilen bir yüksek lisans tezi kapsamında yapılmıştır. Ölçek, 5 alt boyut ve toplam 16 maddeden oluşmakta olup, annelik rolüne ilişkin çeşitli psikososyal ve pratik alanlardaki fonksiyonelliği değerlendirmektedir. Çalışma, ölçeğin Türkçe kültürüne uygunluğunu ve psikometrik özelliklerinin yeterliliğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler

Annelik Fonksiyonu, Anneliğe Uyum, Doğum Sonrası Dönem, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Anne Psikolojisi

Yazarlar

Ruveyde Aydın (Uyarlayan)

Amaç

Ölçeğin temel amacı, annelerin annelik rollerini yerine getirme süreçlerinde karşılaştıkları zorlukları, duygusal durumlarını, bebek bakım yeterliliklerini, sosyal destek algılarını ve genel anneliğe uyum düzeylerini sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılabilmesini sağlamayı hedeflemiştir.

Yapı

Barkin Annelik Fonksiyonu Ölçeği, annelik fonksiyonelliğini kapsamlı bir şekilde ele alan 5 farklı alt boyuttan meydana gelmektedir. Ölçek, toplam 16 maddeden oluşmaktadır.

Ölçeğin alt boyutları ve madde sayıları şunlardır:

Öz Bakım Boyutu: 3 madde.

Anne Psikolojisi Alt Boyutu: 2 madde.

Bebek Bakım Alt Boyutu: 4 madde.

Sosyal Destek Alt Boyutu: 3 madde.

Anneliğe Uyum Alt Boyutu: 4 madde.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin orijinal 5 faktörlü yapısının Türkçe örneklemede de doğrulandığını göstermiştir. Elde edilen uyum indeksleri, modelin veri ile mükemmel bir uyum sergilediğini kanıtlamaktadır.

Uyum indeksleri değerleri aşağıda sunulmuştur:

Ki-kare (χ^2) χ^2 Uyumu: $\chi^2(94) = 159.93$ ($p=0.000$)

Oran (χ^2/sd): 1.70

Yaklaşık Hataların Ortalama Karakökü (RMSEA): 0.05

Normlaştırılmış Uyum İndeksi (NNFI): 0.94

Karşılaştırılabilir Uyum İndeksi (CFI): 0.96

Standartize Edilmiş Artık Ortalamaların Karakökü (SRMR): 0.06

χ^2 Uyum İndeksi (GFI): 0.91

Bu değerler, özellikle 0.05 RMSEA ve 0.96 CFI değerleri, modelin kabul edilebilir sonuçlarda hatta iyi düzeyde uyum sağladığını göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, Cronbach alfa güvenirlilik katsayısı hesaplanarak değerlendirilmiştir. Ölçeğin genel güvenirlilik katsayısı 0.73 olarak belirlenmiştir, bu da ölçeğin kabul edilebilir düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir.

Alt boyutlara ait Cronbach alfa değerleri ise şöyledir:

Öz Bakım Boyutu: 0.66

Anne Psikolojisi Alt Boyutu: 0.71

Bebek Bakım Alt Boyutu: 0.62

Sosyal Destek Alt Boyutu: 0.69

Anneliğe Uyum Alt Boyutu: 0.50

Anneliğe Uyum Alt Boyutu'nun güvenirlilik katsayısı (0.50) diğer alt boyutlara göre daha düşük olsa da, genel ölçek güvenilirliği (**0.73**) klinik ve araştırma amaçlı kullanım için yeterli kabul edilmiştir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını incelemek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemi kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin kuramsal olarak öngörülen 5 faktörlü yapısının, Türkiye örneklemindeki verilerle ne ölçüde tutarlı olduğunu test etmeyi amaçlamıştır. DFA sonuçları, modelin istatistiksel

olarak anlamlı ve iyi uyum gösterdiğini kanıtlayarak, ölçeğin çok boyutlu yapısının korunduğunu doğrulamıştır.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Psikometrik inceleme

Format: Öz Bildirim Ölçeği

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Anneler

Yaş Grubu: Yetişkin (Doğum sonrası dönemdeki anneler)

Popülasyon Detayları: Doğum sonrası annelik fonksiyonların değerlendirilme üzere tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: 7 dereceli Likert Ölçeği kullanılmıştır. Puanlama 0 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 6 (Tamamen Katılıyorum) arasında değişmektedir.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, Annelik, Doğrulayıcı Faktör Analizi, DFA, Likert, Öz Bakım, Sosyal Destek, Anne Psikolojisi

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: aydinruveyde@gmail.com

Yazın Adresi: Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antalya (Tez dönemi itibarıyla).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2016

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Ruveyde Aydın ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesine buradan ulaşılabilir: [barkin-annelik-fonksiyonu-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/barkin-annelik-fonksiyonu-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Aydın, R. (2016). *Barkin Annelik Fonksiyonu Ölçeğinin uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

Barkin Annelik Fonksiyonu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

5 alt boyut ve 16 madde

Öz Bakım (3 m)

Anne Psikolojisi (2 m)

Bebek Bakım (4 m)

Sosyal Destek (3 m)

Anneliğe Uyum (4 m)

Derecelendirme: 7'li Likert (0= Kesinlikle Katılmıyorum - 6= Tamamen Katılıyorum)